

1. (I) Eskiden gezi yazılarına seyahatname adı verilirdi. (II) Gezip gören insana da seyyah denirdi. (III) Bugün gezen gören kimseye gezgin, onların gezip gördükleri yerleri anlattıkları yazılara da gezi yazısı denilmektedir. (IV) Gezi yazılarında verilen bilgiler doğru ve öznellikten arındırılmış olmalıdır. (V) Gezi yazıları tarih, coğrafya ve toplum bilimi için önemli kaynaklardır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

2. Anılarda gezilip görülen yerlerin ilgi çeken yönleri yansıtırken yazar hep ikinci plandadır. Günlükte ise çevreye ait bilgiler bu türe göre daha az ayrıntılıdır.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerin hangisinde bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

3. Aşağıda verilen eserlerin hangisi gezi yazısı örneği değildir?

- A) Mavi Anadolu
B) Balkan Yolcusu
C) Avrupa'da Bir Cevelan
D) Hac Yolunda
E) Suyu Arayan Adam

4. Yaprakların yeşilden sarıya, kahverengiye ve turuncuya dönüp yerlere halı olduğu günlerde gittik Amsterdam'a. Hava bir soğuk, bir sıcak... Bir fırtına çıkıyor, yağmur başlıyor, bir güneş açıyor. Amsterdam'ın kanal boyu evleri, müzeleri, özgürlüğü peynirleriyle ünlü olduğunu duymuşsunuzdur. İşte bunların hepsinin görülebileceği ve bazılarının sevilip bazılarının rahatsız olunabileceği ilgi çekici, farklı bir şehir. Havaalanından merkez istasyona giden trenden inince şehri önce sudan görelim diye kanal turu yapmaya karar verdik.

Bu metinle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bilgilendirme amacı vardır.
B) Bir gezi yazısından alınmıştır.
C) Kişisel görüşlere yer verilmemiştir.
D) Betimlemeler yapılmıştır.
E) Öyküleyici anlatım ağır basmaktadır.

5. Marco Polo, Yakın Doğu ve Orta Asya ülkelerini kapsayan uzun bir yolculuğa çıkmış ve bu yolculuğunda gördüğü yerleri anlatan bir eser kaleme almıştır. Birçok dile çevrilen eser, kendi türünde ilk klasik örneklerden biri sayılır.

Bu parçada sözü edilen eserin ilk örneklerini oluşturduğu yazı türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarih   B) Mektup   C) Anı
D) Biyografi   E) Gezi yazısı

6. 16. yüzyılda Kâtibî mahlasıyla tanınan ---- adlı gezginin Mir'atü'l Memalik (Memleketlerin Aynası) adlı eseri, Türk edebiyatında ilk gezi yazısı örneği kabul edilir.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Evliya Çelebi
B) Seydi Ali Reis
C) Yirmisekiz Çelebi Mehmet
D) Katip Çelebi
E) Marco Polo

7. I. İçtenlik
II. Kısalık
III. Öğreticilik
IV. Öznellik
V. Gerçeklik

Yukarıdakilerden hangileri gezi türündeki yazıların bir özelliği değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıdakilerin hangisi Falih Rıfkı Atay'ın gezi yazısı türünde yazdığı eserlerden birisi değildir?

- A) Deniz Aşırı
B) Bizim Akdeniz
C) Yeni Rusya
D) Çankaya
E) Tuna Kıyıları

9. Ahmet Haşim, ---- adlı eserinde, tedavi olmak üzere gittiği Avrupa'ya dair izlenimlerini anlatmaktadır. Ahmet Haşim, kitabın ön sözünde, normal hayatın tatsızlığından ve alaladeliğinden kurtulmak için seyahate çıktığını, bu bağlamda seyahatin bir "harikuladelikler avı" olduğunu dile getirir. Trende yol boyunca geçtiği yerlerde gördüğü doğa güzelliklerini, yerleşim merkezlerini, medeniyeti ve insanları anlatmıştır.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerin hangisi getirilmelidir?

- A) Frankfurt Seyahatnamesi
B) Tuna'dan Batı'ya
C) Balkan Yolcusu
D) Avrupa'da bir Cevalan
E) Abbas Yolcu

10. Gezi yazılarıyla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) Yazar, anlatımda kendi görüş ve düşüncelerini, beğenilerini de dile getirir.
B) Yazarın, geçmişi ve o coğrafyada yaşadıklarını da anlatması bakımından anıyla benzerlik gösterir.
C) Konusu ve özellikleri yönüyle olay çevresinde gelişen edebî metinler içerisinde yer alır.
D) Gözlem gücüyle yakalanan ayrıntılar önemli bir yer tutar.
E) Yalnızca doğal güzelliklere değil tarihî, ekonomik, ve kültürel özelliklere de yer verilir.

11. I. Anlatılanların belgelerle desteklenmesi
II. Resmî ve seviyeli bir anlatıma başvurulması
III. Öğreticilik yönünün ağır basması
IV. Kişisel hayatı konu alan metinler olması
V. Düşlerin değil, gerçeklerin anlatılması

Yukarıdaki numaralanmış özelliklerin hangisi "gezi yazısı"na ait değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. "Seyahatname" Türk edebiyatında gezi yazısı türündeki ilk ve önemli eserlerindedir. Türk edebiyatının Batı'dan etkilenmeye başlamasıyla birlikte gezi yazısı ve bu türde verilen eserler de gelişme gösterdi. Bu dönemde verilen "Avrupa'da Bir Cevalan", "Avrupa Mektupları", "Avrupa'da Ne Gördüm" gibi eserler gezi yazısının önemli eserlerindedir.

Bu parçada aşağıdaki sanatçılardan hangisinin bir eserine yer verilmemiştir?

- A) Cenap Şahabettin
B) Evliya Çelebi
C) Ahmet Mithat Efendi
D) Oktay Akbal
E) Ahmet İhsan Tokgöz

13. Gezi yazarlarının üstün bir eser oluşturması için "gitmesi ve bakması" yetmez; "gezip görmesi" gerekir.

Bu cümleye göre gezi türünde üstün bir eser vermenin koşulu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dili doğru kullanabilmek
- B) Gerçeklere sıkı sıkıya bağlı kalmak
- C) Okuyucuya karşı sorumluluk hissetmek
- D) Anlatımı yalın ve akıcı olmak
- E) Ayrıntıları bulup seçmede usta olmak

14. Aşağıdakilerin hangisi gezi türünde eser veren yazarlarımızdan değildir?

- A) Mehmet Rauf
- B) Ahmet Mithat Efendi
- C) Oktay Akbal
- D) Falih Rıfki Atay
- E) Ahmet Haşim

15. Gezi türüyle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Öyküleyici ve betimleyici anlatımdan yararlanır.
- B) Edebiyatımıza Tanzimat'la giren türler arasında yer alır.
- C) Edebî değer taşıması anlatımının ustaca olmasına bağlıdır.
- D) Gezilen yerlerin gelenek ve görenekleri hakkında da bilgi verir.
- E) Okuyucuların bilgisinin artırılması amaçlanır.

16. Hitit dönemine ait anıtsal bir çeşmeyi, Eflatunpınar Kaya Anıtı'nı görmek için Beyşehir Gölü'nün doğu kıyısında yol alıyoruz. Karşı kıyı boyunca uzanan onlarca kilometre uzunluğundaki karla kaplı sıradağlarla eşsiz bir bütünlüğe sahip gölün rengi büyüleyici. Akdeniz Bölgesi'nin kuzey ve kuzeybatısı ile İç Anadolu'nun güneybatısına denk düşen Göller Bölgesi'ndeyiz. Burada yer alan göller, Türkiye'deki pek çok türdeşinden farklı özelliklere sahip. Tertemiz atmosferin oluşturduğu derin görüş ve ışıklar da fotoğraf sanatına ilgi duyanlar için bulunmaz nimet.

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Betimleyici ögelere yer verilmiştir.
- B) Sade, anlaşılır bir dil kullanılmıştır.
- C) Gezilen bir yer tanıtılıp orayla ilgili bilgiler verilmiştir.
- D) Gözlemlere sıkça yer verilmiştir.
- E) Kişisel görüşlere yer verilmemiştir.

17. Aşağıda verilen gezi yazısı ve yazar eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Hac Yolunda - Cenap Şahabettin
- B) Avrupa Mektupları - Fazıl Hüsnü Dağlarca
- C) Göz Ucuyla Avrupa - Yusuf Ziya Ortaç
- D) Abbas Yolcu - Attila İlhan
- E) Yolcu Defteri - Falih Rıfki Atay

18. Aşağıdakilerin hangisi gezi yazısı oluştururken dikkat edilmesi gereken özelliklerden biri değildir?

- A) Gezilen yerlerin farklı, ilgi çekici özelliklerini dile getirmek
- B) Gezilen yerlerde yaşayan insanların kültürel özelliklerini belirtmek
- C) Gezilen yerlerin tarihi, mimari ve uygarlık özelliklerini belirtmek
- D) Gezilen yerlerin teknolojik ve ekonomik alandaki gelişmelerini belirtmek
- E) Gezilen yerlerde yazarın başından geçenleri anlatmak